

36 FESTIVAL TORROELLA DE MONTGRÍ

DEL 30 DE JULIOL AL 19 D'AGOST 2016

WWW.FESTIVALDETORROELLA.CAT

Dilluns, 8 d'agost de 2016
22.00 h - Auditori Espai Ter

NICOLAI LUGANSKY, piano

 **JOVENTUTS MUSICALS
DE TORROELLA DE MONTGRÍ**

PROGRAMA

I

César Franck (1822-1890)

Preludi, fuga i variacions per a orgue en Si menor, Op. 18

Transcripció per a piano d'Harold Bauer

Franz Schubert (1797-1828)

Quatre impromptus, D. 935 / Op. post. 142

1. Allegro moderado en Fa menor
2. Allegretto en La bemoll major
3. Andante. Tema amb cinc variacions en Si bemoll major
4. Allegretto scherzando en Fa menor

II

Piotr Ílitx Txaikovski (1840-1893)

Les estacions, Op. 37a

Juny: Barcarola (Andante cantabile)

Agost: La sega (Allegro vivace)

Setembre: La caça (Allegro non troppo)

Octubre: Cant de tardor (Andante doloroso e molto cantabile)

Novembre: Troïka (Allegro moderato)

Desembre: Nadal (Tempo di valse)

Serguei Rakhmàninov (1873-1943)

Moments musicals, Op. 16

Núm. 8. Andante cantabile, en Si menor

Núm. 4. Presto, en Mi menor

Núm. 5. Adagio sostenuto, en Re bemoll major

Núm. 6. Maestoso, en Do major

El piano romàntic

Cada època té un instrument i el del Romanticisme és el piano, que expressa com cap altre la sensibilitat de l'època. El piano com el coneixem actualment és un invent del segle XVIII al qual el Classicisme va aportar els continguts i el Romanticisme va dotar d'un nou llenguatge. Per a ell, els compositors van escriure les seves obres més personals, amb noves harmonies, nous timbres i colors i un nou virtuosisme. El piano va esdevenir en aquest context un mitjà de confessió d'estats d'ànim, de sentiments i d'emocions; un *diari* que, lluny de les grans estructures del Classicisme, es va expressar en formes petites: la música rapsòdica, *impromptus*, moments, bagatel·les, nocturns, balades... Nietzsche va assenyalar: «Els nostres més grans miniaturistes en música són capaços de posar en petits compassos una eternitat de sentiments i dolçor». L'element que defineix aquestes músiques no és pas la seva forma, sinó la brillantor de la tècnica i la profunditat de l'expressió emocional. En el recital d'aquest vespre, Nicolai Lugansky ens endinsarà en els estats d'ànim i confessions que els compositors van condensar en les petites peces.

El recital comença amb una obra breu de César Franck, un compositor francès d'origen belga considerat el pare de la música nacionalista francesa, autor d'obres per a pràcticament tots els gèneres. Va tenir un gran renom com a organista, la seva habilitat com a improvisador era llegendària i ens ha deixat una bona col·lecció de peces per aquest instrument, la més coneguda de les quals és el *Preludi, fuga i variacions en Si menor*, escrita al 1862 per al monumental orgue de l'església de Santa Clotilde de París, temple del qual Franck va ser l'organista titular al llarg de tres dècades. L'obra està dedicada a Camille Saint-Saëns i la sentirem en una transcripció per a piano, sempre de difícil execució, ja que el pianista ha de tocar en un sol teclat el que l'organista toca en tres: dos teclats manuals i un pedal.

Schubert és l'iniciador de la forma musical breu, tan característica del Romanticisme. No és el primer a fer servir la denominació d'*Impromptu*, ja abans, el 1822, ho havia fet el bohemí Jan Václav Vorísek; però Schubert és qui li donà l'impuls. En va escriure vuit, que va agrupar en dos quaderns de quatre peces cada un. Els que escoltarem aquest vespre estan datats al desembre del 1827, un any abans de la mort de Schubert, i es van publicar pòstumament com a op. 142 i amb el número de catàleg D. 935, per l'inicial rebuig d'alguns editors a publicar-los en vida del compositor a causa de les dificultats de les peces. Segons el diccionari Harvard de la Música, *impromptu* és, en el segle XIX, una composició generalment per a piano en un estil informal improvisat o concebut per a suggerir el resultat d'una improvisació. Són obres d'una rica musicalitat, amb gràcia, encant, i un punt de dramatisme, en les quals Schubert condensa el seu ric món *liederístic*.

A part dels seus tres concerts per a piano i orquestra, l'obra pianística de Txaikovski és molt poc coneguda, tot i que va escriure més d'un centenar de petites peces d'irresistible encant melòdic, marca del compositor. Probablement el fet que ell no fos un gran pianista, com passava sovint amb els grans compositors romàntics que han escrit per a piano, va restar d'inici difusió en aquesta part de la seva producció musical. *Les estacions, Op. 37 a*, és una col·lecció de dotze peces breus, encarregades a Txaikovski, al 1876, per Nicolai Matveievitx Bernard, director de la revista de música i teatre *Nuvellist*; per a ser publicades, una cada mes, al llarg d'un any, acompanyades d'un poema. Nicolai Lugansky n'interpretarà una selecció que correspon a la segona part de la col·lecció.

Epígon del Romanticisme, Serguei Rakhmàninov va ser, a diferència de Txaikovski a qui tant admirava, un extraordinari pianista. Va escriure els *Moments musicals, Op. 16*, entre octubre i desembre de 1896, de pressa perquè poguessin publicar-se a temps, mentre preparava l'estrena de la seva primera simfonia; aquesta va resultar un fracàs, la qual cosa el va sumir en una llarga depressió. Escoltarem quatre de les sis peces que integren la col·lecció, de les quals Nicolai Lugansky n'és un intèrpret consumat. Malgrat la urgència de la seva escriptura, aquestes obres no tenen res de superficial i mostren un alt nivell de complexitat, especialment les números 4 i 6, les quals presenten a l'intèrpret un autèntic desafiament tècnic d'un nivell difícil de trobar en la resta de la producció pianística de Rakhmàninov.

Lourdes Morgades

NICOLAI LUGANSKY (piano)

Nikolai Lugansky, nascut a Moscou el 1972, és un pianista de gran profunditat i versatilitat. La revista *Gramophone* el caracteritza com «l'interpret més pioner i meteòric» en Rakhmàninov i Prokófiev, i *The Financial Times* en destaca que és capaç d'oferir el gran refinament i «la bellesa cristal·lina» de Mozart i Schubert. Va estudiar a l'Escola Central de Música i al Conservatori de Moscou amb Tatiana Nikolaieva i Serguei Dorenski. Lugansky és un pianista d'extraordinària intensitat que actua regularment en alguns dels festivals més prestigiosos del món, entre els quals cal assenyalar el Proms, de Londres; La Roque d'Anthéron; Verbier i el Festival d'Edimburg.

Aquesta temporada, la seva agenda inclou el seu debut amb l'Orquestra Filharmònica de Berlín i actuacions amb la Philharmonia Orchestra, la Filharmònica Txeca, la del Budapest Festival Orchestra, la Münchner Philharmoniker i les simfòniques de San Francisco, Boston i de la NHK. Entre les gires, cal destacar concerts per Europa amb la Filharmònica de Sant Petersburg i Iuri Temirkanov, amb parada al Festival Proms, de Londres i diversos concerts on interpretarà els tríos de Brahms, juntament amb Leonidas Kavakos i Gautier Capuçon.

Aquest 2016 ha iniciat la interpretació de la integral dels concerts de piano de Prokófiev, amb la Royal Scottish National Orchestra, per commemorar el 125è aniversari de la fundació de l'orquestra i del naixement del compositor. Properes actuacions seves inclouen recitals a l'Alte Oper, de Frankfurt; al Wigmore Hall, de Londres, amb Alexander Kniazev; a les Konzerthaus, de Berlín i Viena; al Théâtre des Champs Elysées, de París; a la Gran Sala del Conservatori de Moscou i a la Philharmonia de Sant Petersburg; a més dels festivals de La Roque d'Anthéron, Verbier, Rheingau i Edimburg.

Nikolai Lugansky enregistra en exclusiva per al segell Naïve-Ambrosie. Les seves *Sonates* de Rakhmàninov van merèixer un Diapason d'Or i un Echo Klassik Award; i els concerts de Grieg i Prokófiev, amb Kent Nagano i la Deutsches Symphonie-Orchester, de Berlín, obtingueren un Gramophone Editor's Choice. També ha guanyat el BBC Music Magazine Award i l'Echo Klassik Prize.

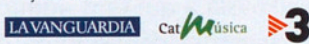
Lugansky és director artístic del Tambov Rakhmàninov Festival i també col·labora habitualment amb el Festival Rakhmàninov, d'Ivanovka, on el juny del 2014 va interpretar el *Concert de piano núm. 3*, amb l'Orquestra Nacional Russa i Mikhaïl Pletnev. Nikolai Lugansky fou nomenat Artista del Poble de Rússia, a l'abril de 2013.

Nikolai Lugansky debuta al Festival de Torroella de Montgrí.

Organitza:

Mitjans oficials:

Mitjans col·laboradors:

Amb el suport:

Amb el mecenatge:

Amb la col·laboració:

El Festival és membre de:

El Festival dona suport a:

